

Instrukcja oceny gołębi

I. WSTĘP

§ 1.

1. Celem niniejszej instrukcji jest ujednoczenie zasad oceny pokrojowej gołębi rasowych.
2. Treść instrukcji jest zgodna z „Regulaminem Wystaw, oraz Regulaminem Prezydium Kolegium Sędziów.
3. Prawo do oceny gołębi rasowych mają sędziowie posiadający uprawnienia od grupy I specjalności 1 do grupy IX specjalność 17 należących do Kolegium Sędziów.
4. Sędziowie zagraniczni, którzy posiadają potwierdzone uprawnienia przez organizacje macierzyste zrzeszone w Federacji

Europejskiej mogą za zgodą Prezydium Kolegium Sędziów oceniać gołębie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

II. ZASADY OCENY

§ 2

1. Sędziowie posiadający aktualne uprawnienia mogą oceniać gołębie na wystawach:
  - a. Krajowych i wyższego rzędu zgodnie z posiadanymi uprawnieniami.
  - b. Regionalnych - zgodnie z posiadanymi uprawnieniami, jednak na życzenie i odpowiedzialność organizatora wystawy, oraz za zgodą zainteresowanego sędziego, można przydzielić do oceny gołębie na które nie posiada uprawnień. Gołębi zgłoszonych do takiej oceny nie może być więcej niż 12 w jednej rasie i nie może w niej występować konkurs kolekcji.
  - c. Lokalnych - sędziowie mogą oceniać do 100szt. gołębi i nie będą ściśle przestrzegane posiadane uprawnienia w danych specjalnościach. Przydział ras do oceny leży wyłącznie w kompetencji Przewodniczącego Komisji Sędziowskiej i organizatora wystawy.
2. Dopuszcza się od oceny gołębie z hodowli sędziego oceniającego, jednak oceniane eksponaty nie biorą udziału w konkursach – nagrodach, a na karcie oceny piszemy „PK (poza konkursem)”.

§ 3

1. Ocenę gołębi rasowych przeprowadzają niżej wyszczególnione komisje:
  - a. Komisja jednoosobowa.

- b. Komisja sędziowska – ilość sędziów w komisji zależy od organizatora wystawy.

§ 4

- 2. Maksymalna stawka dzienna ocenianych gołębi na jednego sędziego wynosi:
  - a. Do 120 szt. jeśli ocena dotyczy 1-2 ras.
  - b. Do 100szt. jeśli ocena dotyczy kilku ras.

§5

- 1. Zasady komisyjnego oceniania:
  - a. Wszystkie gołębie należące do tej samej rasy powinny być oceniane przez jednego sędziego, lub jedną komisję.
  - b. Wyjątek stanowi duża liczba wystawianych gołębi w jednej rasie, przekraczająca normy ustalone w § 4 pkt 4a. W tym przypadku Przewodniczący Komisji Sędziowskiej dzieli stawkę gołębi i przydziela do oceny sędziom (komisjom).
  - c. Komisje sędziowskie wybierane są z pośród sędziów oceniających daną rasę na wystawie w drodze losowania.
  - d. Sędziowie z każdej komisji wybierają po 10 szt. najlepszych gołębi.
  - e. Ocena jest średnią oceną sędziów z komisji.

§ 6

- 1. Przed przystąpieniem do oceny poszczególnych ras należy:
  - a. Przejrzeć całą stawkę gołębi

- b. Określić poziom reprezentowany przez gołębie w danej rasy.
- c. Wytypować najlepsze pokrojowo gołębie.

§ 7

1. Każdy gołąb oceniany jest według wzorca obowiązującego dla danej rasy.
2. Do grupowej oceny w wolierach dopuszcza się gołębie z obrączkami adresowymi lub znacznikami pod warunkiem, że oceniane stado pochodzi od jednego hodowcy.
  - a. W klasie sport dopuszcza się gołębie z zaklejonymi obrączkami adresowymi.
3. W przypadku braku wzorca danej rasy w "Standardach Polskich" gołębi nie oceniamy, a na karcie oceny piszemy „Pokaz”.
4. W przypadku braku odmiany barwnej we wzorcu danej rasy, a gołąb odpowiada wymogom wzorca, gołębia oceniamy, lecz nie bierze udziału w konkursach i nagrodach, a na karcie oceny w uwagach wpisujemy AOC.
5. Ocenę gołębi przeprowadza się metodą punktową w 100 stopniowej skali zgodnie z kryteriami wyszczególnionymi w „Karcie Oceny Gołębi”.
6. Za każdą wadę w rasie przyznaje się punkty karne – ujemne, które po zsumowaniu odejmuje się od 100.

§ 8

1. Za wadliwe cechy pokrojowe odejmuje się:
  - a. Małe wady   1 – 2 pkt.
  - b. Duże wady   1 – 5 pkt.

- c. Wady dyskwalifikujące - 6 i więcej pkt.
- d. Jeżeli gołąb za oceniany element pokroju rasowego otrzyma 6 i więcej punktów ujemnych podlega dyskwalifikacji. Na przykład u gołębi z krzywym mostkiem wpisujemy 6 lub więcej pkt. karnych w rubryce „Budowa” i w uwagach wpisujemy krzywy mostek, u dołu karty zakreślamy BO. Jeśli będzie to dotyczyło krzywych palców to w rubryce „Nogi” wpisujemy 6 lub więcej pkt. karnych i w uwagach wpisujemy krzywe palce, a u dołu karty zakreślamy BO. Jeśli za element który gołąb zostaje zdyskwalifikowany, a był już wcześniej oceniany wzrokowo i po ocenie w rękach ujawnia się większa wada należy dopisać do istniejącej już punktacji znak plus i ilość dodatkowych punktów karnych. Na przykład – pozycja budowa (po ocenie wzrokowej) 1+6 (po ocenie w ręce). Nie wolno kreślić i poprawiać punktów karnych.

2. Wady wykluczające z oceny

- a. Z oceny wyklucza się gołębie chore, z objawami degeneracji, zwyrodnienia, kalectwa

- Deformacja szkieletu między innymi:

garb, krzywy mostek, krzywy dziób(z wyjątkiem polskich ras krótkodziobych), krzywe nogi, krzywe plecy, palce przylegające do siebie, brakujące pazury, a u rasie PDL inny kolor pazurka niż podany we wzorcu.

- Deformacja upierzenia:

krzywy lub podzielony ogon, brak kompletu lotek i sterówek, rozszczepione lotki lub sterówki.

- Inny niż opisany we wzorcu kolor oka, kolor oka jest nieprawidłowy, jeżeli jedna trzecia oka ma inny kolor tęczówki niż wymagany.

- Z oceny wykluczamy gołębie z widocznymi oznakami obcej rasy i wadami wykluczającymi, zaznaczonymi we wzorcu.

b. Cechy niepożądane i działania niedozwolone:

- Za nienaturalne uważa się fizyczne, chemiczne lub medyczne działanie na opierzenie lub nieopierzone części ciała.
- Niedozwolone jest wystawianie gołębi z poszerzonymi, przebarwionymi lub przeciętymi obrączkami, oraz z obrączkami EU i HGR.
- Dozwolone jest mycie gołębi w ługu mydlanym bez środka wybielającego, oraz delikatne natłuszczenie dzioba, nóg i palców bezbarwnym olejkiem lub tłuszczem.

3. Gołąb otrzymujący za jeden z elementów pokroju rasowego 3 pkt. ujemne nie może otrzymać oceny „Wybitny” lub „Doskonały”.
4. Gołąb otrzymujący za jeden z elementów pokroju rasowego od 4 do 5 pkt. Nie może otrzymać oceny bardzo dobry.
5. Jeżeli gołąb nie otrzyma za element pokroju rasowego punktów ujemnych od 3 do 5, to nie może otrzymać oceny niższej niż bardzo dobry.
6. W przypadku wystawienia gołębiowi oceny wybitnej 96pkt. lub doskonałej 97pkt. werdykt należy zatwierdzić u Przewodniczącego Komisji Sędziowskiej (dwie pieczętki na karcie oceny).
7. W przypadku stwierdzenia u gołębia mniejszej obrączki niż podana jest we wzorcu dla danej rasy, zdejmujemy jeden punkt ujemnym w karcie oceny w rubryce (opieka hodowlana).

III. DOKUMENTACJA

§ 9

1. Karta oceny z logo PZHGR i DI, zbiorcze protokoły oceny, zestawienie kolekcji, zestawienia zdobytych tytułów są dokumentami zastrzeżonym przez Zarząd Główny PZHGR i DI
2. W wyżej wymienionych dokumentach zabrania się bez zgody Zarządu Głównego PZHGR i DI dokonywać wszelkiego rodzaju zmian (np. reklam, logo itp.)

§ 10

1. Sędzia (Komisja) wypełnia, zatwierdza i podpisuje następujące dokumenty:
  - a. Wypełnia Kartę Oceny Gołębi – numer obrączki, punkty karne, suma punktów ujemnych, ocena, uwagi, podpis i pieczęć
  - b. Wypełnia i podpisuje Zbiorczy Protokół Oceny Gołębi.
  - c. Zatwierdza i podpisuje - zestawienie kolekcji, zbiorczą listę zdobytych tytułów(Zwycięzca w rasie, Wyróżniony w rasie i Najlepszy w rasie).
2. Sędzia (Komisja) dokonuje oceny bezpośrednio na „Karcie Oceny Gołębia”, która jest podstawowym dokumentem opisowym. Niezależnie czy kartę wypisuje bezpośrednio sędzia czy asystent, za wypisanie karty odpowiedzialny jest sędzia. Kartę w czasie trwania oceny, można w przypadku pomyłki wypisać powtórnie, załączając źle wypisaną kartę do protokołu. Kartę oceny sędzia (Komisja) ma obowiązek podpisać i podbić imienną pieczęcią..

3. Po zakończeniu oceny i oddaniu karty oceny, sędzia musi pozostać przez 2 godziny do dyspozycji organizatora wystawy, chyba, że organizator wcześniej zwolni sędziego.
4. Na podstawie wypełnionych i podpisanych Kart Oceny i Zbiorczych Protokołów Oceny Gołębi organizator wystawy wypełnia:
  - a. Listy zbiorcze zdobytych tytułów - „Zwycięzca w Rasie”, „Wyróżniony w Rasie” i Najlepszy w rasie.
  - b. Zestawienie zdobytych kolekcji.
5. Po zdaniu „Kart Oceny” - nie wolno wprowadzać zmian na kartach oceny, lub wypisywać nowych kart.
6. Zasady przyznawania lokat za kolekcję i innych nagród określa Regulamin Wystawy PZHGR i DI.
7. Ocena sędziego jest ostateczna i nie podważalna.
8. Karta Oceny gołębia po zakończonej wystawie staje się własnością wystawcy.

IV. WYJAŚNIENIA DODATKOWE DOTYCZĄCE JEDNOLITEJ INTERPRETACJI KARTY OCENY

§ 11

1. Numer klatki – ten sam numer, co na klatce i w katalogu wystawowym. Nanoszony jest na kartę oceny i arkusze zbiorcze.
2. Rasa – prawidłowa nazwa zgodna z wykazem wzorców ras zatwierdzonych przez Prezydium Kolegium Sędziów.
3. Numer obrączki – numer i rok.

4. Hodowca – imię i nazwisko wystawcy , wpisu dokonuje organizator wystawy po zakończonej ocenie.
5. Ocena – punktacja – punkty zdobyte przez gołębia po odjęciu od 100 sumy punktów ujemnych.
6. Poszczególne pozycje karty oceny od 1 – 10.

Lp.	ELEMENTY KARTY	OPIS INTERPRETACJI
1.	BUDOWA	Ciężar, szerokość i długość ciała.
	FIGURA	Proporcje pomiędzy poszczególnymi partiami ciała(zgodnie ze wzorcem wielkość, długości wysokość).
	POSTAWA	Dotyczy całej sylwetki gołębia np. (stójka srebrniaka, prosta Fultona u garłacza, postawa foki u turkota bucharskiego), oraz typowa postawa dla każdej rasy zgodnie ze wzorcem np. specyficzne wygięcie ciała u gołębi postawnych.
2.	GARDŁO	Nadmuchiwanie gardła (dęcie się) i jego kształt
	KSZTAŁT PODGARDLA	Prawidłowy kształt podgardla – zgodny ze wzorcem. Podgardle dobrze wycięte (wygięte), pełne lub z wystającą żyłą (wama)
3	SZYJA	Długość, grubość, proporcje, guz szyjny, wygięcie (lub szyja prosta) lejkowatość, prawidłowość wstawienia w tułów - osadzenie.
	CECHY PULSOWANIA	Charakterystyczne cechy pulsowania oznaczone we wzorcu, od lekkiego drżenia szyi, poprzez jej intensywne pulsowanie, aż do pulsowania – kiwania całego ciała.
4	NOGI	Wysokość, wyprostowanie lub ugięcie , iksowatość, grubość, rozstaw palców, kolor pazurków, kolor nóg, łuska na nogach. Zdejmuje się punkty ujemne za nogi, jeśli występują pióra u gołębi, których wzorzec tego nie przewiduje.

	SKRZYDŁA	Długość, sposób noszenia ,odstawianie od lub przyleganie do tułowia, zwartość lotek, szablonowość lotek, kształt skrzydła, krzyżowanie się lotek, liczba lotek.
	OGON	Długość, szerokość, liczba sterówek, kształt sterówek, zwartość, płaski lub półowalny, sposób noszenia i ułożenia w stosunku do linii pleców.
5	BARWA	Kolor jednobarwnych, kolor rysunku i upierzenia pozostałego u dwubarwnych, kolor poszczególnych partii ciała u wielobarwnych.
	NATEŻENIE BARWY	Nasylenie barwy, zdecydowane i głębokie kolory, jednolitość i równomierność rozłożenia barwy.
	POŁYSK	Występowanie połysku na pewnych partiach upierzenia, lub na całym upierzeniu.
6	RYSUNEK	Zarys rysunku, ostrość odcięcia rysunku, położenie w prawidłowej partii ciała – łuski lub grochy, w białym ogonie wymagana barwa sterówki, lusterka na lotkach lub sterówkach, pasy na skrzydłach, wstęga na ogonie, krymki, piuski, bródki, baczki, siodło, porównywanie w skrzydłach kilku lotek innego koloru niż pozostałe i ich liczba zgodna ze wzorcem, równomierność rozłożenia np. pstrego rysunku, grochów itp.
	UPIERZENIE	Obfitość upierzenia, jego sprężystość, jedwabistość, miękkość, szerokość i właściwy kształt piór, zwartość (przyległość) upierzenia do tułowia.
7	GŁOWA	Wielkość (w tym długość), wysklepienie, wysokość, kąt pochylenia, szerokość czoła, ciemię płaskie lub zaokrąglone i przejście pomiędzy poszczególnymi partiami głowy(kanty lub zaokrąglenia), występowanie guzów (kostek), suchość (stopień umięśnienia), klinowatość, zapady – wklęsnięcia. Odejmuje się punkty ujemne za głowę, jeśli występują pióra u gołębi,

		których wzorzec tego nie przewiduje.
	OCZY	Umieszczenie (np. w środku lub bliżej wierzchołka głowy), kolor tęczówki i jego czystość, wielkość i kształt źrenicy, wielkość oka, jego wypukłość.
	BRWI	Wielkość, kolor, ziarnistość, wypukłość ilość rzędów, przypudrowanie, porowatość – gąbczastość, kształt (np. karo u kariera).
8	DZIÓB	Wielkość, barwa, grubość, kąt pochylenia, sposób wstawienia w głowę, ostrość lub tępość zakończenia, wszelkie deformacje i przyleganie do siebie części dzioba.
	WOSKÓWKI NOSOWE	Kolor, kształt, przypudrowanie, wielkość (długie, grube, płaskie, małe) porowatość – gąbczastość.
9	STRUKRURA UPIERZENIA	Czuby, szpice, koronki z rozetami lub bez, żaboty, grzywy, ufryzowane końcówki piór w ogonie, opierzenie nóg, róże, goździki, pączki na czole, pęki piór na różnych innych częściach ciała. Oceniać wyrazistość, prześwity i położenie (np. niska, krzywa, z prześwitami koronka). Ocenia się według wzorca tylko u gołębi, u których powinny występować. Jeśli występują u gołębi, które we wzorcu nie mają mieć struktury, należy punkty ujemne zdjąć z elementu, na którym występują np. nogi.
10	KONDYCJA	Wychudzenie, wady po przebytych chorobach, stopień wypierzenia piór, ogólny stan zdrowia.
	OPIEKA HODOWLANA	Zabrudzenie piór, brak przygotowania ptaka przez hodowcę do wystawy, także oswojenie, insekty i pozostałości ubytków piór po ich występowaniu, za duża lub za mała obrączka.

V. UWAGI KOŃCOWE

§ 10

1. Po przybyciu na salę wystawową sędzia powinien:
  - a. Zgłosić swoją obecność Organizatorowi wystawy.
  - b. Sprawdzić u Przewodniczącego Komisji Sędziowskiej czy lista sędziowska została zatwierdzona przez Prezydium Kolegium Sędziów.
  - c. Sprawdzić czy przydzielone gołębie do oceny są zgodne z posiadanymi uprawnieniami sędziowskimi.
2. Do obowiązków Organizatora wystawy należy spisanie obrączek na kartach przyjęcia gołębi na wystawę.
3. W trakcie oceny gołębi sędzia musi posiadać fartuch ochronny.
4. Unieważnia się wszelkie dotychczasowe „Instrukcje Oceny Gołębi”
5. Niniejsza „Instrukcja Oceny Gołębi” wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Zarząd Główny PZHGR i DI

Przewodniczący Kolegium Sędziów

Edward Gersztyn

Instrukcję oceny gołębi wraz z załącznikami zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Głównego PZHGR i DI. w Kielcach dnia 01 sierpnia 2014r.

Prezes PZHGR i DI.

Jan Pańka

Załączniki:

1. Karta oceny gołębi.
2. Zbiorczy protokół oceny gołębi

Nr klatki .....
Käfig-Nummer

Nr obrączki .....
Ring-Nummer

KARTA OCENY GOŁĘBIA

BEWERTUNGSKARTE

**O
C
E
N
A**

BEWERTUNGSNOTE

Wystawca .....
Besitzer

Rasa .....
Rasse

Lp	ELEMENTY OCENY Merkmale	PUNKTY UJEMNE Punktabzug		UZASADNIENIE Bemerkung
1	Budowa, Figura Postawa Körperbau, Figur, Haltung			
2	Gardło, Kształt podgardla Keh!, Kehlausschnitt		X	
3	Szyja, Cochy pulsowania Hals, Schlag des Halses		X	
4	Skrzydła, Ogon, Nogi Flügel, Schwanz, Beine			
5	Barwa, Natężenie, Połysk Farbe, Farbintensität, Glanz			
6	Rysunek, Upierzenie Zeichnung, Gefieder		X	
7	Głowa, Oczy, Brwi Kopf, Auge, Augenrand			
8	Dziób, Woskówki nosowe Schnabel, Warzen		X	
9	Struktury upierzenia Federstruktur	X	X	
10	Kondycja, Opieka hodowl. Konktion, Pflege		X	
Suma punktów ujemnych / Summe der Minuspunkte				

Komisja Sędziowska / Richterkommission

Klasyfikacja:

97-100	Doconary	Dx / V
95	Wspaniały	W / IV
93-95	Bardzo dobry	Bd / sg
91-92	Dobry	D / g
80	/niezadowalający	Z / b
0-89	Niezadowalający	N /
0	Bez oceny	Bo / u

pieczętka i podpisy

ZBIORCZY PROTOKÓŁ OCENY GOŁĘBI

Na wystawie w

.....

dnia .....

Lp .	Numer klatki	Nazwisko wystawcy	Rasa gołębia	Kolor	Płeć	Numer obrączki	Otrzymał punktów	Zwycięzca	Uwagi
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

Podpis i pieczęć sędziego (komisji sędziowskiej)

1 .....

2 .....